

Ontmoetingsdiens

Votum

Seën

Lofpsalm: Ps. 96: 1 & 5

1

Sing vir die HEER 'n nuwe lied!

Die aard' se verste perke

moet jubel oor sy werke,

en Hom die lof en hulde bied;

moet uitroep en verwag

sy heil van dag tot dag.

5

Gee aan sy Naam die hoogste eer.

Bring aan uit alle lande

sy tempelofferande;

buig daar in heil'ge kleding neer!

Die aarde - al wat leef,

moet voor Hom skrik en beef.

Woorddiens

Gebed

Skriflesing: Lukas 4: 16-30 & Heidelbergse Kategismus Sondag 12, v&a 31 & 32

¹⁶Toe kom Hy in Násaret waar Hy opgevoed was; en soos Hy gewoon was, gaan Hy op die sabbatdag in die sinagoge en staan op om te lees.

¹⁷En die boek van die profeet Jesaja is aan Hom oorhandig; en toe Hy die boek oopmaak, kry Hy die plek waar geskrywe is:

¹⁸Die Gees van die Here is op My, omdat Hy My gesalf het om die evangelie aan die armes te bring. Hy het My gestuur om die wat verbryseld van hart is, te genees;

¹⁹om aan gevangenes vrylating te verkondig en aan blindes herstel van gesig; om die wat gebroke is, in vryheid weg te stuur; om die aangename jaar van die Here aan te kondig.

²⁰En nadat Hy die boek toegemaak en aan die dienaar teruggegee het, gaan Hy sit, en die oë van almal in die sinagoge was op Hom gevestig.

²¹Toe begin Hy vir hulle te sê: Vandag is hierdie Skrif in julle ore vervul.

²²En almal het vir Hom getuienis gegee en was verwonderd oor die aangename woorde wat uit sy mond kom; en hulle sê: Is Hy nie die seun van Josef nie?

²³En Hy antwoord hulle: Julle sal My ongetwyfeld hierdie spreekwoord toevoeg: Geneesheer, genees uself! Alles wat ons hoor wat in Kapérnaüm gebeur het, doen dit hier in u vaderstad ook.

²⁴En Hy sê: Voorwaar Ek sê vir julle, geen profeet is aangenaam in sy vaderland nie.

²⁵Maar Ek sê vir julle met waarheid, daar was baie weduwees in Israel in die dae van Elía toe die hemel toegesluit was drie jaar en ses maande lank, toe daar 'n groot hongersnood gekom het in die hele land,

²⁶en na nie een van hulle is Elía gestuur nie, behalwe na Sarfat in Sidon, na 'n weduwee.

²⁷En daar was baie melaatses in Israel in die tyd van Elísa, die profeet, en nie een van hulle is gereinig nie, behalwe Naäman, die Síriër.

²⁸En almal in die sinagoge is met woede vervul toe hulle dit hoor;

²⁹en hulle het opgestaan en Hom uit die stad uitgedryf en Hom gebring tot op die rand van die berg waarop hulle stad gebou was, om Hom van die krans af te gooi.

³⁰Maar Hy het tussen hulle deur geloop en weggegaan.

Sondag 12

Vraag 31: Waarom word Hy Christus, wat Gesalfde beteken, genoem?

Antwoord: Omdat Hy deur God die Vader bestem en aangestel en met die Heilige Gees gesalf is (a) tot ons hoogste Profeet en Leraar (b), wat aan ons die verborge raad en wil van God aangaande ons verlossing ten volle bekend gemaak het (c); tot ons enigste Hoëpriester (d), wat ons met die enige offer van sy liggaam verlos het (e) en met sy voorbidding gedurigdeur by die Vader vir ons intree (f); tot ons ewige Koning, wat ons met sy Woord en Gees regeer en ons by die verlossing wat verwerf is, beskerm en bewaar (g).

Vraag 32: Waarom word jy 'n Christen genoem (a)?

Antwoord: Omdat ek deur die geloof 'n lid van Christus is (b) en daardeur deel aan sy salwing het (c) sodat ek sy Naam kan bely (d), myself as 'n lewende dankoffer aan Hom kan toewy (e) en in hierdie lewe met 'n vrye gewete teen die sonde en die duiwel kan stry (f) en hierna met Christus in ewigheid oor alle skepsels kan regeer (g).

Fokus: Lukas 4:18-19 & HK Sondag 12, v/a 31

¹⁸Die Gees van die Here is op My, omdat Hy My gesalf het om die evangelie aan die armes te bring. Hy het My gestuur om die wat verblyd van hart is, te genees;

¹⁹om aan gevangenes vrylating te verkondig en aan blindes herstel van gesig; om die wat gebroke is, in vryheid weg te stuur; om die aangename jaar van die Here aan te kondig.

SENTRALE GEDAGTE:

God die Vader het die Here Jesus *met die Heilige Gees gesalf tot Profeet, Priester en Koning*, en omdat ons aan Christus se salwing deel het, is *ons ook tot profete, priesters en konings gesalf*.

Het jy al ooit gewonder wat Jesus werklik vir jou beteken? Is Hy maar net die een wat gesterf het vir jou sondes? Sy hele bediening as Messias het 'n baie dieper betekenis as

dit. Glo dit of nie, Hy is meer as net ons Verlosser. Hy is ons hoogste Profeet en Leraar, ons enige Hoëpriester, en ons ewige Koning.

Dit was die gewoonte van ons Here om openbare eredienste by te woon, 'n gewoonte wat sy volgelinge vandag moes navolg (Heb. 10: 24-25). Hy het miskien aangevoer dat die 'godsdienstige stelsel' korrup was, of dat hy nie die opdrag nodig gehad het nie; maar in plaas daarvan het Hy op die Sabbat na die plek van gebed getrek.

'n Tipiese sinagoge-diens word geopen met 'n beroep op God se seën en dan die voordrag van die tradisionele Hebreëuse geloofsbelydenis (Deut. 6: 4-9; 11: 13-21). *“Hoor, Israel, die HERE onse God is 'n enige HERE. Daarom moet jy die HERE jou God liefhê met jou hele hart en met jou hele siel en met al jou krag.”* Dit is gevolg deur gebed en die voorgeskrewe voorlesings uit die wet en die profete, terwyl die leser die Hebreëuse Geskrifte in Aramees omskryf.

Dit is gevolg deur 'n kort preek deur een van die gemeentelede of miskien deur 'n besoekende rabbyn (sien Handeling 13: 14-16). As 'n priester teenwoordig was, het die diens afgesluit deur die seën uit te spreek. Andersins het een van die lekepersone gebed en is die vergadering afgesluit.

Jesus is gevra om die Skrif teks te lees en die preek te lewer. Die gedeelte wat hy gelees het, sluit Jesaja 61: 1-2 in. Jesus het blykbaar nie die boek gekies waaruit hy gelees het nie, want die boek Jesaja is aan hom gegee. Maar dit beteken nie, soos sommiges dink, dat hy van 'n vaste leesprogram gelees het nie. Die gedeelte is moontlik deur die opsiener van die sinagoge gekies, of Jesus het dit self gekies. Dit sluit

aan by die woorde van Lukas. Hy het die boek oopgemaak en die plek gevind waarop dit geskryf is... Ons kan dus sê die boek is aan Jesus gegee, maar Jesus het die teksgedeelte gekies wat Hy wou lees. Die Joodse rabbyne interpreteer hierdie gedeelte om na die Messias te verwys, en die mense in die sinagoge het dit geweet. Jy kan uself voorstel hoe geskok hulle was toe Jesus met vrymoedigheid gesê het dat dit oor Hom geskryf is en dat Hy in die 'aangename jaar van die Here' gekom het.

Die verwysing hier is die "Jubileumjaar" wat in Levitikus 25 beskryf word. Elke sewende jaar was 'n 'Sabbatsjaar' vir die volk toe die land kon rus; en elke vyftigste jaar (na sewe Sabbatsjare) is die 'Jubileumjaar' afgesonder. Die hoofdoel van hierdie spesiale jaar was die balansering van die ekonomiese stelsel: slawe is vrygestel en aan hul gesinne teruggestuur, en alle skuld is gekanselleer.

Jesus het dit alles op sy eie bediening toegepas, nie in politieke of ekonomiese sin nie, maar in 'n geestelike sin. Hy het beslis goeie nuus van verlossing aan bankrotte sondaars gebring en genesing vir gebrokenes en verwerpte mense. Hy het baie verlos van blindheid en slawerny aan demone en siektes. Dit was inderdaad 'n geestelike 'Jubileumjaar' vir die volk Israel!

Die probleem was dat sy luisteraars nie in Hom sou glo nie. Hulle het Hom bloot net gesien as die seun van Maria en Josef, die Seun wat hulle in hul eie stad grootgeword het. Verder wou hulle hê dat hy in Nasaret dieselfde wonderwerke moet verrig as wat hy in Kapernaum gedoen het, maar Hy het geweier. Dit is die betekenis van die frase: 'Dokter, genees jouself.' Doen 'n wonderwerk!

Aanvanklik bewonder hulle die manier waarop Hy geleer het, maar dit het nie lank geduur voordat hulle bewondering in antagonisme kon verander nie. Hoekom? Omdat Jesus vir hulle begin herinner het aan God se goedheid teenoor die heidene! Die profeet Elia het al die Joodse weduwees omseil en 'n heidense weduwee in Sidon gehelp (1 Konings 17: 8-16), en sy opvolger Elisa het 'n heidense melaatse uit Sirië genees (2 Konings 5: 1-15). Die genadeboodskap van ons Here was 'n knou vir die trotse Joodse eksklusiwiteit van die gemeente, en hulle sou nie berou hê nie. Dink aan hierdie tuisdorpseun van Nasaret wat sê dat Jode net soos die heidense heidene deur genade gered moes word!

Die gemeente was so kwaad dat hulle aksie geneem het om Jesus dood te maak! Augustinus het gesê: 'Hulle hou van waarheid as dit hulle verlig, maar haat waarheid as dit hulle beskuldig.' Dit geld ook vir mense van vandag, mense wat 'genadige woorde' wil hê (Lukas 4:22), maar wat nie die waarheid wil hoor nie (sien Johannes 1:17).

Ten spyte van die ongeloof van die mense in Nasaret, het die Skrif verklaar dat Jesus van Nasaret God se Seun is, die Messias wat gestuur is om sy beloftes na te kom. Die mense wat Hom nie wil hê nie en wat “die aangename jaar van die Here” verwerp, sal eendag die dag van die wraak van onse God in die gesig staar (Is. 61:2). Hoe betekenisvol was dat Jesus op daardie einste plek opgehou lees het!

Ons bely in Sondag 12 wat Christus se titel as die beloofde Messias van Jes. 61:1-2 en Luk. 4:18 vir ons beteken. Die amp van Messias is nie maar net 'n “netjiese” titel nie, maar dit beskryf op watter manier ons Here Jesus ons Verlosser is en bly!

Jesus is die naam van ons Middelaar; Christus is soos 'n addisionele naam of titel; want Hy is Jesus op so 'n manier dat hy ook die Christus is, die beloofde Verlosser en Messias. Albei titels dui op sy amp, maar tog nie met dieselfde duidelikheid nie; want terwyl die naam Jesus die amp van die Middelaar op 'n algemene manier aandui, spreek die titel Christus dit meer volledig en duideliker uit; want die naam Christus spreek die drie dele van sy amp uit, naamlik: profeties, priesterlik en koninklik.

Salwing was 'n seremonie waardeur profete, priesters en konings in hul amp bevestig is deur met gewone of met 'n bepaalde soort olie gesalf te word. Hierdie salwing het aangedui: 1. 'n Ordening of oproep tot die amp waarvoor hulle dus afgesonder is. 2. Dit was 'n aanduiding van die belofte en die toekenning van die geskenke wat nodig is om diegene op wie die las van een van hierdie ampte geplaas is, te onderhou.

Die salwing het veral drie betekenis gehad:

(1) Uitverkiesing en afsondering: Die salwing het eerstens beteken dat sekere persone deur God uitverkies is en deur die salwing aangewys is om 'n spesifieke taak in die diens van die Here te vervul (1 Sam. 16:12).

(2) Toerusting en bekwaammaking: Deur die salwing verseker die Here die betrokke persoon dat Hy aan hom die gawes en bekwaamheid sal gee om sy taak op 'n waardige wyse, en veral op 'n wyse wat goed en reg is in die oë van die Here, te vervul (Jer. 1:7,8,18).

(3) Opdraggewing en uitsending: Die derde betekenis wat die salwing gehad het, is dat die persoon wat gesalf is, op dié wyse van God die opdrag ontvang en uitgestuur word om die besondere taak waarvoor hy gesalf is, te gaan vervul. Daardie opdrag het

beteken dat die gesalfdes, elkeen op sy eie gebied, die ander mense daartoe moes bring om God te dien en te eer (Jes. 6:9-13; Jer. 1:7,8).

Daar was ook 'n analogie tussen die teken, of die eksterne salwing, en die interne salwing: want soos olie die droë en swak liggaamsdele versterk, opknap en ferm maak, maak dit hulle aktief en geskik vir hulle opdrag; die Heilige Gees vernuwe en versterk ons natuur, wat vroeër ongeskik was tot die vervulling van enige goeie ding, en voorsien Hy van krag en sterkte om dit wat vir God aangenaam is te doen en die pligte waartoe ons geroep is om Hom te dien.

In die Ou-Testamentiese tyd is sommige profete (1 Kon. 19:16), priesters (Eks. 30:30) en konings (1 Sam. 10:1; 16:12,13) gesalf met 'n olie wat op die kop van die persoon uitgegiet is sodat dit afgeloop het oor sy liggaam en klere en 'n verkwikkende geur versprei het.

Diegene wat in die Ou-Testament gesalf is, was ook tipes van Christus, want hulle salwing slegs 'n skaduwee en so onvolmaak. Maar die salwing van Christus was volmaak. Want “in Hom woon al die volheid van die Godheid liggaamlik.” (Kol. 2: 9) Hy alleen het al die gawes van die Gees in die hoogste getal en maat ontvang.

Verder was niemand van diegene wat in die Ou Testament gesalf is, bekwaam met al die gawes nie; sommige het meer ontvang, ander minder; maar niemand het alles ontvang nie, en almal het hulle ook nie in dieselfde mate ontvang nie. Christus het egter

al hierdie gawes in die volle en hoogste sin gehad. Daarom, alhoewel hierdie salwing geskik was vir die van die Ou-Testament sowel as vir Christus, was dit tog in niemand behalwe Christus werklik en volmaak nie.

Dit was nodig dat Christus nie 'n tipiese profeet, priester en koning was nie, maar die een wat beduidend en waar was, van wie al die ander maar skaduwees was. Daarom was dit nodig dat hy gesalf word, nie tipies nie, maar werklik. Christus is nie met olie gesalf nie, maar met die Heilige Gees (Matt. 3:13-17). Olie sou tipies wees, maar deur die Gees is werklik. Net so word ons nie uiterlik deur iets anders verlos nie, maar slegs deur 'n ware geloof wat deur die Heilige Gees in jou opgewek word.

Deur sy salwing is Hy deur die Vader *uitverkies en aangewys* om as ons Redder en Saligmaker op te tree; is Hy *toegerus en bekwaam gemaak* – slegs na sy menslike natuur – vir sy besondere taak; en het Hy van God *die opdrag ontvang* om deur die uitoefening van die ampte van profeet, priester en koning ons Middelaar te wees, die mag van Satan te verbreek, ons van ons sondes te verlos en ons weer met God te versoen.

Hoekom moet ons dit glo? Ons kan nie net van Jesus glo wat ons wil nie. Ons moet Hom glo soos Hy deur die Skrif bekendgemaak word. Ons moet ook 'n dieper verstaan van Hom hê as bloot net, “Hy het vir ons sondes gesterf”. Sy hele amp as Messias, d.i. Profeet, Priester, en Koning, oordek jou hele menswees en jou hele pad wat jy as gelowige volg.

Ons gaan nie vandag soseer stilstaan hoe 'n mens deel kry aan die salwing van Christus nie, maar in kort, beteken dit dat Christus deur die Heilige Gees jou self in sy diens.

Amen

Antwoorddiens

Gebed

Slotsang: Ps. 45: 1, 10 & 16

1

My hart, ontroer deur mymering,

sal lieflik van 'n Koning sing.

My tong, deur digvuur aangedryf,

is soos 'n pen wat vaardig skryf.

10

Gee dan die Koning, groot van mag,

op jou en op jou skoonheid ag,

o wier nie: buig voor Hom neer;

Hy is jou Koning en jou HEER.

16

Ek sal, o Vors, U eer bewys,

u Naam deur die geslagte prys.

Die volke sal, in U verblyd,

U loof vir ewig en altyd.

Seën